

ՕՐՀՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ԳՐԵՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՓՈՐՆԵՐԻ ԱՄՊՏՈՎԱՆԱԿԻՐՆԵՐԻՆ

Փետրվարի 10-ին, Բուն Բարեկենդանի օրը, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում հիմք դրվեց մի նոր ավանդության։ Վեհաբանի դաեկիճում Ամենայն Հայոց Հայրապետն օրհնության և գնահատանքի գրեր հանձնեց Հայրապետական Ս. Պատարագների ամպիոլանակիրներին՝ Հայ Եկեղեցու ծխաարարողական կյանքին որդիական պատրաստականությամբ իրենց մասնակցությունը բերելու համար։

Հայ Առաքելական Եկեղեցու ավանդության համաձայն, ամպիոլանին զործավում է եկեղեցական մեծահանդես Հայրապետական թափոռների ժամանակ՝ իբրև Աստուծո հովանու ներկայություն և առաջնորդություն, այնպես, ինչպես աստվածաշնչյան ամպի սյունը, որ հրեա ժողովրդին եգիպտական գերությունից առաջնորդեց դեպի Ավետյաց երկիր։ Հայրապետական թափոռների ամպիոլանակիրներ են ընտրվում Եկեղեցուն առավել մոտ կանգնած և իրենց ծառայությամբ Եկեղեցուն նպաստ բերած պատվարժան մարդիկ։

Նորին Սրբություն Գարեգին Բ Կաթողիկոսի հայրապետական ընտրությունից ի վեր ամպիոլանի կրելու պատվին են արժանացել Հայաստանի ու Սփյուռքի ավելի քան երկու տասնյակ ճանաչված հայրերից, ազգային բարերարներ, պետական ու հասարակական գործիչներ, գիտության և մշակույթի ներկայացուցիչներ, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամներ, մրավորականներ։ Նրանց թվում են ակադեմիկոս Սերգեյ Համբարձումյանը, Մարենադարանի տնօրեն Սեն Արևշատյանը, կոմպոզիտոր Ռոբերտ Ամիրխանյանը, ԵՊՀ իրավաբանական ֆակուլտետի դեկան Գագիկ Ղազինյանը, սփյուռահայ բարերարներ Էդուարդ Էռնեսկյանը, Գառնիկ Յակուբյանը և այլք։ Հայրապետական Օրհնության գրի է արժանացել նաև «Տիգրան մեծ» հրապարակչության տնօրեն Վրեժ Մարկոսյանը՝ իբրև այս պատվա Ջրօրհնյաց արարողության կնքահայր։

Վեհաբանում կազմակերպված այս միջոցառմանը հանդիսավարեց և բացման խոսքով հանդես եկավ Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Արշակ վրդ. Խաչատրյանը։

Այսօր սկզբնավորվում է մի նոր ավանդություն Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի կամարների ներքո, երբ յուրաքանչյուր ամպիոլանակիր Հայրապետական Պատարագի մատուցման ընթացքին, որպես մեր ժողովրդի հավատավոր զավակներից մեկը, իր նպաստն է բերելու Պատարագի կազմակերպմանը և իրականացմանը, ստանալու է Վեհապառ Հայրապետի մասնավոր գնահատանքն ու օրհնությունը։ Եվ այս զգացումով այս գեղեցիկ հանդիսությունը, Վեհապառ Տեղ, թույլ տվեք բացված համարել։ Եվ բնականաբար ինչ-

պես ամեն մեկ հանդիսություն, որ թարգմանն է լինելու մեր հոգևոր ուրախության և հոգևոր զգացումների, այս հանդիսությունը ևս համեմատված է գեղարվեստական մասով՝ համապարասխան բանահյուսությամբ, որ մենք հնարավորություն պիտի ունենանք առավել մտրից, առավել հանգամանալից ծանոթանալու այն երևույթին, որ կոչվում է ամպիոլանակություն, ինչպես նաև տեսնելու, թե իրապես ամպիոլանակիրն ինչ ծառայություն և ինչ առաքելություն է արանձնում իր այդ մարտուցած ծառայության մեջ: Մի րով, ուրեմն, հանդիսությունը հայրաբարում ենք բացված և հրավիրում ենք րիար Վարդան Դերիկյանին բանահոսելու այսօրվա խորհրդի շուրջ:

Այա օրվա բանախոսը, ներկայացնելով ամպիոլանու պարունակած հոգևոր խորհուրդը, նշեց, որ ամպիոլանու սուրբգրային համարժեքը Հնգամպյանում քանիցս հիշարակվող ամպի և երի սյունն է, որը հրեա ժողովրդին եգիպական գերությունից առաջնորդեց դեպի Ավելյաց երկիր: Այնուհետև գեկուցողն անդրադարձավ ամպիոլանու մասին մեր եկեղեցական մարենագրությունում եղած հիշարակություններին, ազգային վերիմասարավորմանը և վերջինովս պայմանավորված ժողովրդական բարեպաշտական ըմբռնումներին, ինչպես նաև ամպիոլանու կառուցվածքին ու պարաստման ձևին:

Այնուհետև մենակարար Միրանուշ Դարբինյանը, նվագակցությամբ Սյուզան Համբարձումյանի, կարարեց Ա. Վիվալդիի սրեղծագործություններից, ինչպես նաև Կոմիարասի «Ծիրանի ծառ» և Հարո Սրեփանյանի «Նյ Արագած» երգերը:

Այա «Էջ Միածինն ի Տօրե» շարականի հնչողության ներքո Հայրապետական Օրհնության գրերը բերվեցին Վեհարանի դահլիճ: Առաջին Օրհնության գիրը, որ րլվում էր Սերգեյ Համբարձումյանին, ընթերցեց Տ. Թորգոմ արը. Տոնիկյանը: Այա Նորին Սրբությունը հաջորդաբար ամպիոլանակիրներին հանձնեց իրենց Օրհնության գրերը՝ յուրաքանչյուրին նվիրելով Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի առիթով հրարարակված 1700 շքեղ Ավելարաններից մեկական օրինակ, ինչպես նաև Մայր Աթոռի հրարարակած սեղանի օրացույցներ:

Օրհնության գրերի և նվերների հանձնումից հետո, ամպիոլանակիրների անունից շնորհակալության խոսք ասաց ԳԱԱ ակադեմիկոս, Երևանի Մաշրոցի անվան Մարենագրանի րնօրեն րիար Սեն Արևշարյանը:

Վեհափառ Տեղ,

Միռնի հոգևոր Հայրեր, րիկնայք և պարունայք:

Այսօր շար հանդիսավոր պահ է բոլորիս համար: Մայր Աթոռ Ս. Էջնիածնում՝ այս հարկի րակ հավաքվել ենք, որպեսզի մեկ անգամ ևս մեր սիրո և նվիրվածության հույզերը արտահայտենք Հայ Եկեղեցուն և Գարեգին Բ մեր սիրելի Վեհափառին: Ժամանակին մենք բոլորս երբ երիարասարդ էինք, այնուհետև հաջորդ րասնամյակներում րարիք առանք, մեծացանք,

ծերացանք, քայց միշտ էլ, նույնիսկ այն դաժան փաստաբանականներում, երբ որ կրոնն ու Եկեղեցին հալածվում էին, իմանաք, որ Եկեղեցու հանդեպ հայ մարդու սրտում հարգանքը, սերը միշտ խորը արմարներ է ձգած եղել ու հարկապես այն մարդկանց ընտանիքներում, որտեղ այդ ավանդույթը գալիս էր սերնդեսերունդ, դարերի խորքից:

Այնպես որ այսօր, երբ մենք կրկին անգամ, Վեհափառ Տեղ, Ձեր կողմից արժանանում ենք այս ուշադրությանը, ուզում ենք ասել, որ մեզ համար լինել Ձեզ հետ, լինել Մայր Աթոռի, Մայր Եկեղեցու, Էջմիածնի, առհասարակ լինել Հայ Առաքելական Եկեղեցու հետ՝ նշանակում է կարարել մեր որդիական պարտքը: Մենք բոլորս, անկախ փարիքից, մեր Եկեղեցու զավակն ենք, և երբ որ Դուք կամոքն Արթուր ընտելեցիք որպես Հայրապետ և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս, և մենք եղանք ամպիտվանի կրողները, դա մեզ համար մեծ պարտիվ էր և մեծագույն հաճույք գոնե այդ առիթով արտահայտելու մեր նվիրումը, զգացումը մեր ազգային Եկեղեցու նկարմամբ:

Բոլոր ներկա գրնվողների և հարկապես ամպիտվանի կրողների անուկից խորին շնորհակալություն եմ հայտնում Ձեզ, միաժամանակ ուզում եմ ասել, որ լինել Ձեզ հետ, հանդիսանալ ամպիտվանի կրող, դա մեծ պարտիվ է և ամեն մեկին նկարմամբ վարսահոջության արտահայտություն:

Խորին շնորհակալություն:

Այնուհետև շնորհակալության խոսք ասաց նաև Իրանում ՏՏ արտակարգ և լիազոր դեսպան փխար Գեղամ Ղարիբջանյանը:

Վեհափառ Տեղ,

Տոգևոր Հայրեր, Սիրելի ներկաներ:

Եզակի զգացումներ եմ ապրում, որովհետև այսօր՝ Բուն Բարեկենդանի օրը, այս մեծ պարտիվն արժանացա Հայ Եկեղեցու առաջնորդից՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսից: Եվ պիտի ասեմ, որ մեզ համար, մեր ժողովրդի համար Եկեղեցին և հայ ընտանիքը եղել են այն երկու սյուները, որոնց շնորհիվ, ջունենալով պետականություն, մենք ավելի քան վեց դար գոյարկել ենք և վերջապես, երբ արդեն փաստաբան մանուկ պետությունը քայլում է փոքրիկի քայլերով՝ է՛լ ավելի կարևոր է, որ մեր Եկեղեցին ինչպես 1700 տարի, այնպես էլ այսօր ևս Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի առաջնորդությամբ մեր ժողովրդին փակի դեպի հարստություն: Ես իմ խորին շնորհակալությունն եմ ցանկանում հայտնել Վեհափառ Հայրապետին՝ իրեն ցանկանալով արևշարություն, լույս, և քանի որ հարույն այս նպարակով եկել եմ Իրանից, ուզում եմ նաև փոխանցել իրանահայության որդիական սերը Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին:

Ձեզ արևշարություն, Վեհափառ Տեղ:

ՀԱՅՐԱՄԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԼԵՐԻ ՀԱՆՉԻՄԱՆ ԱՐԽԱՐԿԱԹՅՈՒՆԻՑ
 ՆԱՍԻՐԵԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԿՍՈՍ ՄԵՐ ԱՐԿԵՎԻԿՈՍՏԱՆԸ
 ԵՄԵՐԻՍԻԱՆ ՄԱՐԿԱԹՅՈՒՆԻ ԳԵՂԱՄԻՆՔԻՆ Է ԱՐԺՄԵՆԱՆՈՒՄԱՆ ՄԱՐԿԱԹՅՈՒՆԻ

Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին
Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին
Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին
Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին Երեւոյ Մարտի 1-ին

Հանդիսության ավարտին Նորին Սրբությունն իր շնորհակալությունը հայտնեց ամպիոփանակիրներին և օրհնության խոսք ասաց ներկաներին.

Սրբազան Հայրեր, հոգևոր եղբայրներ, սիրելի ամպիոփանակիրներ և շատ սիրելի զավակներ Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու, սիրելի ներկաներ և սաներ.

Մեզ համար ուրախության պահ է, համահունչ է այսօրվա խորհրդին նաև, թեպետև եկեղեցական առումով այլևս Բուն Բարեկենդանին մենք հրաժեշտ փոխեցինք և Մեծի Պահոց շրջանն ենք մուտք գործել, բայց կարծում եմ, որ այսօրվա տրամադրությունը մեզ տակավին թողնում է Բուն Բարեկենդանի մթնոլորտի մեջ, Բուն Բարեկենդանի խորհրդի մեջ. անցկացնել ևս մի քանի ժամ ու նոր հրաժեշտ փալ այս վերջին ցնծուն օրվան և մուտք գործել քառասուրյա ապաշխարության Մեծի Պահոց շրջանը: Եվ շատ հաճելի է, որ մեր Եկեղեցու հարկի տակ, Վեհաբանի այս կամարների ներքո, մենք Բուն Բարեկենդանը նշեցինք նման իրադարձությամբ, նման միջոցառումով:

Մենք Մեր գնահատանքի, Մեր շնորհակալության, Մեր օրհնության խոսքն ենք բերում մեր Եկեղեցուն մշտապես սիրով, պարտապանությամբ ու նվիրումով իրենց ծառայությունը բերող անձանց, արժանավոր զավակներին մեր ժողովրդի: Սա վկայություն է, որ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը, Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին, իր սպասարկությունը բերելով ազգին, նաև արժնորում է ազգի կողմից Հայ Եկեղեցուն մատուցած ծառայությունը: Եվ ինչպես արդեն ընթերցանության պահին նկատեցինք, և բանախոսի խոսքի մեջ անդրադարձնա՞նք, Հայրապետի կողքին մշտապես եղել են մեր ազգի անվանի, նշանավոր, բազմալուսավոր զավակներ՝ կարծեք թե խորհրդանշելու այն միությունը, որ դարերի մեջ կերտվել և ձևավորվել է. Հայ Եկեղեցու և Հայ ժողովրդի մի միություն, որ մենք, որպես իրական ժառանգություն մեր հայրերի, պարտավոր ենք գուրգուրել, փայփայել և զալիք ժամանակներին, զալիք սերնդին հասցնել, լինել մեր օրերի լավագույն օրինակը, վառ վկաներն այդ միասնականության, ոգու հարստության:

Ինձ համար անհուն գոհունակություն է տեսնել ամպիոփանակիրների այս շարքը. ես չեմ անդրադարձնել, որ այնչափ Պարարագներ եմ մատուցել, երբ ընթերցվեց թիվը, տեսա, որ այս երեք տարիների ընթացքում բավականին շատ Պարարագներ ենք մատուցել Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում և ունեցել ենք ուրախությունը Մեր կողքին տեսնելու մեր ժողովրդի արժանավոր զավակներին:

Մենք ցանկացանք պարզապես այսօրվա այս հանդիսությամբ գնահատանքի Մեր զգացումները փոխանցել իրենց և նաև թողնել մի հիշատակ, մի վկայություն այդ ծառայությունը մատուցած անձանց՝ իրենց զավակներին,

իրենց թոռներին, իրենց գերդաստանի պարամոթյանը և մեր ժողովրդի պարամոթյանը, որ նաև որպես հպարտության զգացում փոխանցվի սերունդներին, որ հայ ժողովրդի, հայ Եկեղեցու, ավելի շիրակ՝ հայ Եկեղեցու մկրտության կնիքը իր վրա կրող հայ ժողովրդի արժանավոր զավակներ ծառայություն են մատուցել Եկեղեցուն, և դրա վկայագիրը շնորհիվ է իրենց հայոց հայրապետից։ Եվ երբ ձեռնամուխ եղանք այս միջոցառման ծրագրմանը՝ ծնվեցին ուրիշ գաղափարներ, որ թերևս ժամանակն է մտածել Ս. Էջմիածնի «Ասպետների միության» հիմնադրման մասին։

Մեր գնահատանքը, Մեր օրհնությունը ձեզ ամենքիդ, բոլորիդ անխրիդ, նրանց, ովքեր այսօրվա հերոսներն են, նրանց, ովքեր այսօրվա մասնակիցն ու ներկան դարձան այս արարողության։ Թող Աստված պահի մեզ միասնական՝ ազգին, հայրենիքին և Եկեղեցուն սիրո և ծառայության մեջ, և այդ ծառայությամբ շենացնենք մենք մեր երկիրը, զորացնենք մեր հայրենին ու պետությունը և երջանկություն, բարօրություն բերենք մեր ժողովրդի զավակաց, որպեսզի ուրախությամբ, ցնծությամբ, ժպիտով ապրեն աստվածապարզն իրենց օրերը օրհնյալ այս հողի, այս երկրի վրա, որ տրված է մեզ, մեր ազգին որպես մատուցել նվիրական ու սուրբ։ Թող Աստված պահի մեզ, պահպանի մեզ ամբողջ ու անխռով. ամեն։

Կուգեմ նաև շնորհակալությունս հայրենի գեղարվեստական այս երեկոն կազմակերպող անձանց՝ մեր սիրելի Արշակ հայր Մուրքին, մասնակիցներին, բանասիրտին, ասմունքողին, մեկնակալար երգչուհուն, որը մեր հարսն է՝ մեր սարկավազներից մեկի նշանածը, և ուրախ ենք, որ այդպիսի լավ ընկերություն է կարարել։ Նաև մեր գնահատանքը, մեր շնորհակալությունը Երևանի Կամեռային երգչախմբին և նրա ղեկավարին՝ տիար հարություն Թովհիկյանին։ Թող Աստված օրհնի ձեզ, պահի-պահպանի առողջ, կայսրառ և արեղծագործական ընթացքի մեջ։

Այսպիսով, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում հաստատագրվեց մի նոր ավանդույթ, որ կարծում ենք, պիտի շարունակվի մեր ազգային-եկեղեցական կյանքից ներս՝ դառնալով ոգեշնչման նոր աղբյուր մեր ազգի հավատարմոր զավակների համար՝ հապացույց այն բանի, որ մեր ազգն ու Եկեղեցին մշտապես միաբերդ և միասիրտ են եղել և երբեք էլ չպիտի դադարեն այդպես լինելուց, շնորհիվ միմյանց նկատմամբ փոխադարձ անվերապահ նվիրումի և ծառայության։

ԱՐԹՈՒՐ ՍՐԿ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ